

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno diplomanta: **Bc. Lenka Řehořová**

Téma a rozsah práce: **Chinese Green Concern: Analysis of Environmental Provisions in Investment Treaties** (158 s. včetně příloh)

Datum odevzdání práce: květen 2017

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomová práce Lenky Řehořové se zabývá důležitým aspektem soudobého mezinárodního ekonomického práva, totiž snahou vyvážit ekonomické zájmy s celospolečenskými zájmy a hodnotami v oblasti ochrany životního prostředí. Společně s dalšími celospolečenskými hodnotami, jakými jsou zejména ochrana lidských práv, sociálních jistot, veřejného zdraví a mravnosti, je právě ochrana životního prostředí jedním ze základních parametrů, na něž se zaměřuje úprava nové generace dohod o ochraně investic. Otázkou je, zda lze ochranu celospolečenských zájmů a hodnot efektivně chránit tím, že se objeví úprava pouze v nové generaci dohod o ochraně investic. Možná, že by bylo efektivnější využít dalších mechanismů, které by paralelně stanovovaly obecný mezinárodněprávní rámec pro aktivity zahraničních investorů, zejména nadnárodních společností, bez ohledu na to, zda jde o soukromé nebo státem vlastněné společnosti. Otázkou rovněž je, zda bude snaha o regulaci chování zahraničních investorů v Číně platit stejně pro čínské investory v zahraničí, zejména ve třetím světě. Skutečnost, že se jedná o výsostně aktuální téma dokládají zejména poslední návrhy investičních kapitol v dohodách o volném obchodu a akcent, který na ochranu celospolečenských hodnot klade např. EU.

2. Struktura a obsah práce

Autorka se ve své diplomové práci snaží podat komplexní analýzu nově vznikajícího konceptu environmentálních ustanovení v bilaterálních investičních dohodách, a to zejména ve vztahu k Číně. Důvod je zjevný, stále se zhoršující stav životního prostředí vyvolaný překotnou industrializací v Číně se stává neudržitelným, na druhou stranu existují nové technologie, které mohou danou situaci výrazně zlepšit a Čína je zemí, která je na tom

ekonomicky natolik dobře, že si do ekologických technologií může dovolit investovat. Práce je rozdělena do osmi kapitol. První kapitola se zabývá základním problémem environmentálních doložek, tedy střetem dvou na první pohled protichůdných zájmů, jimiž jsou zájem na podporu volného investování a veřejný zájem na ochranu životního prostředí. Následující dvě kapitoly vymezují právní rámec, v němž environmentální doložky fungují, a také jeho hlavní aktéry. Čtvrtá kapitola se zabývá analýzou materiálních a formálních pramenů čínského vnitrostátního environmentálního a investičního práva, k jejichž úpravě došlo v reakci na dramaticky se zhoršující životní prostředí v zemi a jež vyústily v rozhojnění a tzv. *greenization* čínských bilaterálních investičních dohod. Pátá kapitola navazuje analýzou environmentálních doložek, jejich genezí, terminologickým vymezením a představením jejich typologií. Šestá kapitola je věnována rozboru postoje Číny k environmentálně zodpovědnému investování. V sedmé kapitole jsou zevrubně vyloženy jednotlivé typy environmentálních doložek, které jsou inkorporovány v čínských bilaterálních investičních dohodách. Tato kapitola je také doplněna komparativní analýzou čínských environmentálních ustanovení ve srovnání s jinými environmentálními doložkami vybraných států, včetně těch, které jsou považovány za světové environmentální lídry. Závěrečná osmá kapitola zhodnocuje kvantitu a kvalitu environmentálních ustanovení v čínských bilaterálních investičních dohodách a závěrem pak dochází ke shrnutí jejich přínosu a efektivity jako nástroje nápravy životního prostředí v mezinárodním investičním právu. Celá práce i jednotlivé kapitoly jsou přehledně členěny, práce má logickou strukturu a diplomantka se jí striktně drží. Závěr je přehledný a autorka se v něm syntetizuje své poznatky.

3. Náročnost tématu

Zpracování práce vyžadovalo analýzu stávající právní úpravy, včetně přípravných prací na nové generaci dohod na ochranu investic, dalších mezinárodních dokumentů v oblasti *hard law* a *soft law*, včetně příslušné rozhodovací praxe. Autorka je analyzuje v historické perspektivě a prokazuje, že se seznámila s relevantními primárními i sekundárními informačními zdroji. Téma práce je proto možno považovat za náročné a tomu odpovídá i zpracování předkládané práce. Traktovanou materii se diplomantce podařilo důkladně analyzovat a syntetizovat ve srozumitelných závěrech. Autorka práce se zaměřila jak na popis stávající podoby úpravy, tak na analýzu nejnovějších dokumentů vyjednávaných a přijímaných v dané oblasti a prokazuje tak velmi dobrý přehled o aktuální mezinárodněprávní úpravě a jejích nedostatcích.

4. Hodnocení práce

Předložená práce je systematicky členěna, autorka se drží zvolené struktury, jazykový styl a formální úroveň jsou na výborné úrovni, která nejen, že zcela odpovídá požadavkům kladeným na obdobný typ prací, ale výrazně je překračuje. Při zpracování vycházela diplomantka z relevantních primárních a sekundárních zdrojů, které standardně cituje. Práci lze považovat za nadstandardně zpracovanou a v zásadě jí nelze nic podstatného vytknout. Lze dokonce konstatovat, že úroveň práce je natolik vysoká, že ji lze doporučit k uznání jako práci rigorózní.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

K obhajobě bych rád požádal o zodpovězení otázky položené už v úvodu posudku, tj. zda budou nové ekologické klauzule v Čínských dohodách na ochranu investic chránit životní prostředí v Číně stejně jako v zemích, v nichž čínští investoři investují.

Druhou otázkou je, jaké záruky ochrany životního prostředí, lidských práv a dalších celospolečenských zájmů a hodnot lze najít v mezinárodním ekonomickém právu a jak lze v dané oblasti efektivně upravit chování nadnárodních a mnohonárodních společností.

6. Doporučení

Závěrem bych rád uvedl, že celkově práci hodnotím velmi kladně, doporučuji ji k ústní obhajobě.

V Praze dne 17. června 2016

Vladimír Balaš